Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 78 Duminică 23 Martie 1941
10 Pagini

„ASOCIAȚIUNEA" CENTRALĂ SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN TARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PREOȚI ȘI INVĂȚĂTORI

Ca număr, proporția ar fi de unu la patru, adică, la aproape 10 mii de preoți, câți sunt în țară, numărul învățătorilor este în cifră rotundă de 40 de mii. Firește proporția se schimbă, dacă la numărul învățătorilor adăugăm și pe profesorii secundari și universitari. Mai menționăm că până acum câteva luni în urmă, adică până la data la care țara se găsea în hotarele ei etnice și firești, atât numărul preoților, cât și al învățătorilor și profesorilor, era mai mare decât este astăzi. Prin forța lucrurilor, unii dintr'înșii au rămas să-și continue misiunea — bine înțeles, în condițiuni neasemuit mai grele — în teritoriile cedate.

Oricum, avem în granițele de astăzi ale țării mai bine de 50 de mii de preoți, învățători și profesori. Misiunea lor este așa de bine stabilită și lămurită, încât e de prisos să stăruim asupra ei. In legătură cu această misiune sunt însă chestiuni, cărora stările de lucruri de astăzi le sporesc importanța și actualitatea.

Este, de pildă, marea problemă a formării și educării tineretului, tot așa cum deosebit de importantă este și problema întăririi credinței religioase, a unei cât mai strânse și mai adevărate alipiri a masselor populare de Biserica strămoșească ortodoxă. Asupra acestui din urmă punct stăruim cu atât mai mult, cu cât s'a făcut dovada că o despărțire a românilor de Biserica națională și o trecere a lor la alte confesiuni religioase a însemnat o apropiată pierdere a lor pentru comunitatea românească. De aceea, un înalt comandament național impune ca românii să continue a fi membri credincioși și devotați ai Bisericei noastre.

Pentru atingerea acestor țeluri se cere întrunirea câtorva condițiuni esențiale. Nu e îndeajuns să se spună ca preoții să-și vadă de biserică, iar învățătorii și profesorii să-și vadă de școală. Nu e deajuns, deoarece, în ce îi privește pe preoți, cuvântul „biserică" este mai cuprinzător. Biserica nu este numai sfântul lăcaș de închinăciune, ci cuprinde pe toți credincioșii, care se țin de ea. Așa fiind, datoria preotului nu se mărginește, nu se poate mărgini la oficierea sfintei slujbe sau la îndeplinirea altor obligațiuni rituale. In înțelesul pe care îl dau textele sfinte, preotul este doar păstorul sufletesc al turmei credincioșilor, este îndrumătorul conștiinței lor, călăuzitorul lor pe căile bune și drepte. Activitatea lui în afară de zidurile materiale ale bisericii este de o însemnătate covârșitoare.

La rândul lor, învățătorii și profesorii, în afară de școală și în afară de orele de lecții și cursuri, au un teren de activitate a cărui importanță n'are nevoie de a fi subliniată sau expusă în mod amănunțit. Este deajuns să repetăm adevărul devenit banal, dar de care se cam uită, că generația viitoare — ceeace înseamnă țara de mâine — va fi așa cum a fost făurită de școală — bine înțeles cu concursul și colaborarea familiei.

Se știe ce au de făcut preoții, învățătorii și dascălii, pentru ca misiunea lor să poată fi încununată de succes sau — cel puțin — pentru a se obține tot succesul cu putință. Aici ne vom îngădui să amintim în puține cuvinte ceeace nu trebue să facă, de care trebue să se ferească de a face.

Intâi — deziderat valabil în deosebi pentru raporturile dintre preoți și învățătorii dela țară — să caute a se sprijini reciproc și a se completa unii pe alții în activitatea ce desfășoară. In această activitate, sunt atâtea puncte de întâlnire, iar ținta finală de atins este comună. Nimic nu dăunează mai mult bunului mers al operei de înfăptuit, decât rivalitățile dintre cei înhămați la această operă.

Al doilea. Să nu caute a fi unii în locul altora, ci fiecare la locul său. Dacă, așa cum glăsește un dicton englezesc, la locul potrivit ar fi omul potrivit, adică pregătit, de mult carul statului ar fi mers mult mai bine, decum s'a văzut că a mers.

Al treilea. Să se lase și unii și ceilalți de ocupații și preocupări străine de atribuțiile și misiunea lor, iar duhul apostolatului să pătrundă cât mai mult într'înșii. In atitudinea lor cu societatea ,în care trăesc, să caute tot ce poate ridica și solidariza această societate pentru cele bune, evitând cu grijă tot ce poate răscoli și înteți patimi și dușmănii.

STATELE AMERICANE VOR FORMA UN BLOC?

OPERAȚIUNILE MILITARE ȘI AERONAVALE

de R. SEIȘANU

Situația internațională, în noua fază în care a intrat războiul, poate să se complice și prin introducerea altor factori în conflictul mondial.

Care ar fi acei factori?

Republicele sud-americane.

Intr'un articol publicat în ziarul german „Berliner Boersenzeitung", autorul său d. Karl Megerle, constată că președintele Roosevelt angajând Statele Unite într'o politică internaționalistă, alături de Marea Britanie, a pus țările ibero-americane într'o situație grea.

Ideia pan-americană — scrie d. Karl Megerle — trebue acum să servească cauza și interesele britanice, căci dacă nu va interveni o rezistență energică în ultimul moment din partea republicelor sud-americane, „președintele Roosvelt n'ar șovăi să arunce în război și cele 140 milioane de ibero-americani după ce a înglobat în noul sistem de puncte de sprijin al Statelor Unite, America centrală și coasta nordică a Braziliei".

In asemenea condiții s'ar împinge către zona de război întreg continentul american dela Alaska și Canada până la Țara de Foc. Există între toate republicele, rasele și popoarele americane o tendință de formațiune a unui singur bloc continental sprijinit pe axa nord-sud Washington-Mexico-Rio de Janeiro-Buenos Aires? Din punctul de vedere geografic avem trei Americi: nordică, centrală și sudică. După diviziunile „rasiste" America de nord e mai „albă"; cea de sud e mai „roșie" din cauza Indienilor ce formează majoritatea populației sale; iar partea centrală e un amestec de rase și grupuri etnice. Dacă luăm în seamă diviziunile spirituale și culturale sunt două Americi: în America de Nord domină spiritul și cultura anglo-saxonă, iar în cea de sud, spiritul și cultura latină.

Există însă o punte de trecere și de unire între toate aceste „Americi": pan-americanismul.

Ce se înțelege prin pan-americanism de acel imens mozaic de rase, popoare, națiuni și sfărâmături etnice din republicele noului continent?

Voința de izolare și de independență a statelor americane dela nord, centru și sud, față de cele europene și spiritul de solidaritate cu tendințe de cooperare și de colaborare, în cazul când independența și existența lor ar fi puse în primejdie de un dușman din afară, — adică de dincolo de oceanele Atlantic și Pacific.

In conferința pan-americană dela Buenos Aires, capitala Argentinei, inaugurată în 1935 de președintele Statelor-Unite, d. Roosevelt și de președintele republicei Argentinei, d. Justo, s'au pus bazele politicei pan-americane.

Acordurile ce s'au stabilit în acea conferință se pot rezuma astfel:

Consultarea republicelor americane între ele în caz de amenințare a păcii, — fie între națiunile americane, fie între o națiune americană și o altă putere de peste mare, cu scopul de a fixa o politică comună; o condiție pentru protecția cu responsabilitate, împotriva oricărui atac îndreptat de orice țară străină contra celor două Americi; conciliere, sau arbitraj în caz de

Harta statelor sud-americane

(Continuare în pag. 2-a)

NOUA REGLEMENTARE A PREȚURILOR

LIMITAREA DREPTULUI DE BENEFICIU. — PREȚURI MENȚINUTE IN VIGOARE. — TEXTUL DECIZIILOR MINISTERULUI COORDONĂRII

„Monitorul oficial" nr. 68 din 21 Martie publică următorul decret-lege semnat de d. g-ral I. Antonescu, conducătorul statului:

ART. 1. — Dispozițiunile referitoare la calcularea și fixarea prețurilor, cuantumul și condițiunile de aplicare a beneficiilor, cuprinse în legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite din 16 Noembrie 1939, precum și în legea pentru activarea producției și controlul prețurilor la produsele industriale, agricole și la produsele importate din 3 Martie 1940, sunt și rămân abrogate.

ART. 2. — Toate aceste măsuri vor fi luate de ministerul coordonării astfel cum prevede decretul-lege nr. 3.282 din 30 Septembrie 1940, referitor la înființarea și organizarea acestui departament.

RAPORTUL D-LUI MINISTRU AL COORDONĂRII ȘI STATULUI MAJOR ECONOMIC

Domnule General,

Stabilirea regimului prețurilor revine astăzi ministerului coordonării, în temeiul decretului-lege de înființare și organizare.

In acest domeniu sunt însă în vigoare dispozițiunile legii pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite din 16 Noembrie 1939 și ale legii pentru activarea producției și controlul prețurilor din 3 Martie 1940, dispozițiuni care s'au dovedit inaplicabile sau care, în prezent, nu mai corespund unei oportune reglementări.

Menținerea în vigoare a textelor mai sus arătate este stânjenitoare pentru buna desfășurare a activității Ministerului coordonării.

Pentru aceste motive, avem onoarea a vă supune spre aprobare și semnare alăturatul decret-lege, pentru abrogarea unor dispozițiuni referitoare la reglementarea prețurilor.

Primiți, vă rugăm, d-le General, asigurarea înaltei noastre considerațiuni.

Ministrul coordonării și statului major economic,
N. GR. DRAGOMIR

DECIZIA PENTRU LIMITAREA DREPTULUI DE BENEFICIU

Pentru aplicarea decretului lege de mai sus, d. N. Gr. Dragomir, ministrul coordonării și statului major economic a semnat următoarea decizie publicată în „Monitorul oficial" de eri:

ART. 1. — Cu începere dela data publicării prezentei deciziuni în Monitorul Oficial, se limitează dreptul de beneficiu la vânzarea tuturor produselor și mărfurilor.

Beneficiul se calculează:

a) Pentru fabricant, asupra prețului de cost, care se compune din: prețul de fabricație (materiile prime, combustibilul, salariile lucrătorilor, forța motrice, materialele accesorii, piesele de schimb și de rezervă folosite, întreținerea, salariile personalului de conducere și auxiliar la atelier), și cheltuelile generale administrative (amortizările, dobânzile și comisioanele, impozitele, sarcinile sociale, lefurile, tantieme, prime, bonificații, mobilier, speze de transport și manipulare, asigurări și alte cheltueli justificate);

b) Pentru comerciant, asupra prețului de cumpărare, constatat prin factură, plus timbrele, cheltuelile de transport, de vamă, de asigurarea mărfii, precum și toate taxele și impozitele suportate de marfă, până la intrarea acesteia în magazin.

Pentru comerciant, cheltuelile de regie sunt cuprinse în beneficiul acordat.

BENEFICIUL MAXIMAL

ART. 2. — Beneficiul este maximal și se limitează astfel:

a) Până la cel mult 10% pentru produsele vândute de fabricant direct angrosistului, sau facturate magazinului propriu de desfacere;

b) Până la cel mult 14% pentru articolele vândute de angrosist către detailist.

Pentru produsele alimentare vândute de un al doilea angrosist, în cazul când au fost cumpărate dela un prim angrosist cu sediul în altă localitate, se va putea adăuga la acest al doilea angrosist cel mult 5% drept beneficiu;

c) Până la cel mult 20% pentru produsele alimentare vândute de detailist;

d) Până la cel mult 30% pentru toate celelalte articole vândute de detailist sau de magazinele de detaliu ale fabricilor.

ART. 3. — Calitatea de angrosist trebue să rezulte din înscrierea la Oficiul registrului comerțului, pentru branșa respectivă exercitată „en gros" (cu ridicata).

ART. 4. — Se consideră vânzare „en gros" (cu ridicata) orice vânzare făcută unui revânzător.

Arice altă vânzare este considerată cu amănuntul, chiar dacă este făcută de un fabricant în magazine proprii de desfacere.

ART. 5. — Prin ori câte mâini ar mai trece aceeași marfă, nu se va putea încasa nici un alt beneficiu, în afara acelor fixate în art. 2 de mai sus.

PENTRU ARTICOLELE SUPUSE STRICACIUNII

ART. 6. — Pentru următoarele articole, considerate ca supuse stricăciunii și în vederea acoperirii pierderilor rezultate din aceasta, se stabilesc procentele arătate în dreptul fiecăruia, care urmează a fi adăugate numai de detalist la prețul său de cost, calculat astfel cum se prevede la art. 1, punctul b:

Fructe, zarzavaturi și legume proaspete, 18 la sută.

Pește proaspăt și icre, 15 la sută.

Brânzeturi 6 la sută.

Măsline 6 la sută.

Mezeluri 8 la sută.

Ape minerale și gazoase, 2 la sută.

EXCEPȚII

ART. 7. — Se exceptează de la aplicarea dispozițiunilor art. 1 și 2 ale prezentei deciziuni:

a) Produsele și mărfurile pentru care rămâne în vigoare regimul de prețuri și standardizare fixat prin deciziuni ale ministerului coordonării, sau ale ministerului coordonării, sau ale ministerului economiei naționale, întru cât nu au fost modificate ulterior de către ministerul coordonării:

b) Produsele care formează obiectul unui monopol al statului;

c) Bijuteriile simple sau combinate din aur, argint, platină sau piatră scumpă, obiecte și mobile de artă, vândute în magazine de artă sau în secțiunile speciale ale altor magazine, covoare străine și produse de parfumerie străine, blănuri de proveniență străină, brute, prelucrate sau confecționate, preparatele alimentare străine în ambalaje originale, vinuri și băuturi spirtoase străine în ambalaje originale, vinuri indigene și băuturi alcoolice naturale indigene din recolte mai vechi decât aceea a ultimului an.

UN CATALOG PENTRU PREȚURI

ART. 8. — Intreprinderile producătoare sunt datoare să vândă și direct comercianților angrosiști fără mijlocirea reprezentanților.

ART. 9. — Intreprinderile producătoare sunt obligate să dea preferință comenzilor comercianților creștini.

ART. 10. — Prețurile mărfurilor la fabrici vor trebui să fie înscrise într'un catalog al prețurilor curente pentru toate produsele, semnat de persoanele care angajează în mod valabil întreprinderea.

Prețurile la comercianți vor fi afișate sau etichetate conform legii pentru reprimarea sabotajului.

Se acordă un termen de trei zile libere dela publicarea în Monitorul Oficial a prezentei deciziuni pentru conformarea la dispozițiunile acestui articol.

ART. 11. — Infracțiunile la dispozițiunile art. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 și 9, constituesc crima de sabotaj iar infracțiunile la dispozițiunile art. 10 constituesc delictul de sabotaj, pedepsindu-se potrivit dispozițiunilor decretului-lege Nr. 3.674 din 1 Noemvrie 1940, cu modificările ulterioare.

PREȚURI CARI SE MENȚIN IN VIGOARE

Printr'o altă decizie s'au menținut în vigoare următoarele prețuri:

Tarifele gazului pentru luminat și încălzit, sub orice denumire; tarifele pentru electricitate; tarifele pentru apă; tarifele telefonice; tarifele pentru taxiuri, autobuze și tramvae; tarifele pentru băile publice; tarifele pentru pombe funebre; tarifele pentru spectacole de orice fel; tarifele pentru camere de hotel

Aceste prețuri nu vor putea fi modificate decât de ministerul coordonării, pe baza propunerilor motivate ale autorităților care au avut până astăzi sarcina fixării lor.

Comit crima de sabotaj întreprinderile care vor călca dispozițiunile art. I al prezentei deciziuni și se pedepsesc potrivit decretului-lege Nr. 3.674 din 1 Noembrie 1940, cu modificările ulterioare.

FOSTUL PRIM MINISTRU IUGOSLAV STOIADINOVICI A PLECAT IN GRECIA

Belgrad, 20 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

Se confirmă oficial că d. Stoiadinovici, fost președinte al consiliului, care era internat de un an de zile, a plecat Luni seară în Grecia cu un pașaport diplomatic.

La Atena, d. Stoiadinovici își var egăsi familia, sosită acolo de câteva zile.

IN PAGINA 5:

CLARIFICAREA SITUAȚIEI MILITARE A OAMENILOR DELA VATRĂ

COMUNICATUL MARELUI STAT MAJOR

CONSILIUL DE MINIȘTRI DE JOI

MĂSURI PENTRU FORMAREA SPECIALIȘTILOR ROMÂNI NECESARI FABRICILOR DIN TARĂ. — REGLEMENTAREA GENERALĂ A PREȚURILOR. — TRANSPORTUL LEMNELOR SPRE CENTRELE DE CONSUMATIE

Joi, 20 Martie, s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-lui general Antonescu.

Au participat d-nii: general N. Stoenescu, ministrul finanțelor; general Gh. Potopeanu, ministrul economiei naționale; general Gr. Georgescu, ministrul lucrărilor publice și comunicațiilor; general Ion Sichitiu, ministrul agriculturii și domeniilor; lt.-col. N. Dragomir, ministrul coordonării și statului major economic; V. Dimitriuc, subsecretar de stat la ministerul economiei naționale pentru Petrol și Exploatări Miniere; Aurelian Pană, subsecretar de stat la ministerul agriculturii și domeniilor; general Eugen Zwiedeneck, subsecretar de stat la ministerul economiei naționale pentru colonizare și populația evacuată și Mircea Vulcănescu, subsecretar de stat la ministerul finanțelor.

S'a hotărît:

1. Ministerul economiei naționale va lua măsuri pentru dublarea cu lucrători români a specialiștilor străini din industrii, pentru a se forma personalul românesc de specialitate necesar tuturor fabricilor din țară;

2. In urma rapoartelor făcute s'a constatat că produsele furnizate pentru aprovizionarea trupelor germane nu depășesc contingentele fixate în cadrul schimbului normal de mărfuri între România și Germania;

3. Ministerul coordonării să intervină cu măsuri pentru reglementarea generală a prețurilor limitând beneficiile pentru toate produsele;

4. Ministerul lucrărilor publice să prevină pe exploatatorii de lemne, că sunt obligați a cere transportarea tuturor cantităților de lemne tăiate și aducerea lor în centrele de consumație înainte de 1 Iulie crt., dată dela care transporturile vor fi rezervate pentru cereale și diverse aprovizionări;

5. Constatându-se că la unele dintre mânăstirile și episcopiile înzestrate prin legea din 30 Martie 1938 cu diferite suprafețe de păduri și terenuri de cultură s'au făcut exploatări abuzive, s'a hotărît a se schimba regimul de înzestrare și a se lua măsuri împotriva vinovaților.

INIȚIATIVA MEDICULUI

In luminoasa sa expunere făcută medicilor la Sibiu d. ministru al sănătății publice prof. P. Tomescu, arătând rolul medicului în acțiunea sanitară la sate, a subliniat încrederea ce are în medic și în spiritul lui de inițiativă.

„Medicii, a spus ministrul sănătății, vor avea obligația inițiativei și răspunderea acțiunii lor".

Se pune capăt așa dar birocratismului medical, lăsându-se medicilor toată inițiativa, îngrădită până acum în formalismul sec al ordinelor pornite de la centru, ordine mai totdeauna în contradicție cu realitatea.

Ne închipuim că astfel se vor interpreta spusele ministrului sănătății și astfel se vor realiza intențiunile sale.

Medicul de circumscripție, — mai ales acesta — va fi liberat de robia birocratismului, lăsat să fie totdeauna pe teren, să practice efectiv, chemarea apostolatului său.

Au făcut și până acum medicii apostolat — cu salariile lor de mizerie, apostolat se chiamă activitatea lor — dar felul în care se comportau prin îngrădirile organizării noastre sanitare de până acum, puneau mult plumb în aripile elanului lor.

Li se cere și de acum înainte mult spirit de sacrificiu; îl vor avea însă îndoit, redându-se libertatea inițiativei lor. Vorbind de starea sanitară a populației noastre, ministrul sănătății a lămurit strânsa legătură ce există între ea și starea economică și culturală.

Cum putem vorbi de sănătatea satelor noastre, când cunoaștem starea de sub nutriție a țăranului?

(Continuare în pag. 2-a)

ARUNCĂTOARE DE FLĂCĂRI

...în acțiune

In Italia orbii vor fi folosiți la ascultarea sosirii avioanelor

Roma, 21 (Rador). — *„Messaggero" anunță că 15 orbi au fost admiși la cursurile aviatice de „asculatare" deoarece se știe că orbii au un auz extrem de fin.*

Plecarea celor 15 orbi la școala din Neapoli a dat populației prilej să le facă o manifestație de simpatie.

IN AFRICA

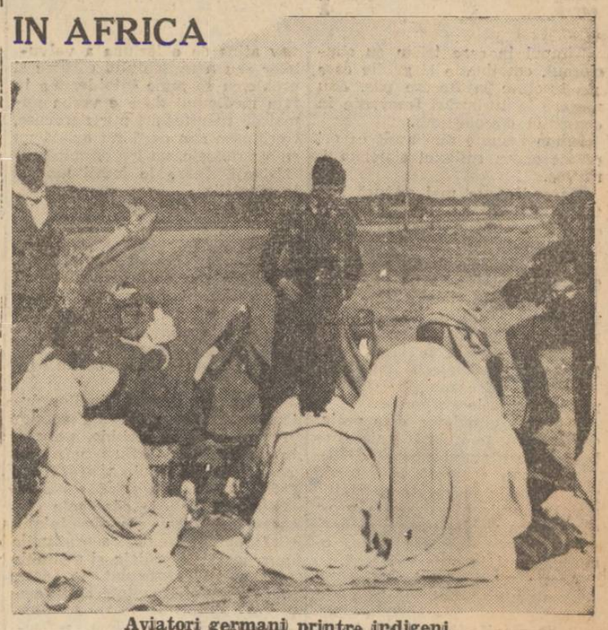

Aviatori germani printre indigeni